

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ljubljano vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

Pred papeža.

Če stranki uganeta, da naj se prepri predloži tretjemu v pretres in razsodbo, to ni nič nenavadnega, tudi ne v mejnarnem pravu. Še nedavno govorilo se je o tem, da rusko-angleški spor na afganski meji pride pred nemškega cesarja Viljema, naj on izreče sodbo, za obe stranki veljavno. In taci slučajev našteva nam zgodovina pretekla še več. Zlasti pa so se neke dobe mejnarni prepri reševali v Rimu, v kongregacijah papeževih. Vladovalci in narodi so se zatekali k poglavarju krščanstva s prošnjo, naj on razloči, kaj je pravica in kaj ni, kaj je vladarjevo in kaj ni njegovo. Mnogi prepri so se tako zadušili in odstranili mnogi krvavi boji: glas Rimskega papeža je bil božji glas, kdo bi se mu še upiral hotel?

Ako sta tedaj predvčeraj Schlözer in Demolins stopila pred papeža Leva XIII. ter naprosila ga, naj bi on posredoval v prepri za Karolinske otoke, to samo po sebi nema toliko pomena, kolikor ga dobi, če se vse to opazuje z ozirom na okolnosti in prizadete osebe. Okolnosti so dandanes take, da papeštvo nema več posvetne suverenitete,

da ni več mejnarnodno-pravni pojem in da se sploh le v malem delu diplomacije nekoliko uvaževa. Velikanski kontrast je zgodovina v podobi zjedinjene Italije napravila mej papeško veljavo v srednjem veku in v najnovejši dobi. Kdor se hoče o tem uveriti, pomisli naj le, da papežev nuncijature samo še kot sence žive v diplomatskem svetu! Dogodki, ki so pripravili cerkvenega poglavarja ob vrhovno vladani teritorij, postavili so tudi kurijo z veliko večino državnikov v protivja, ki še dandanes neso rešena, akoravno je tačas stol sv. Petra premenil svojega moža. Zlasti markantno ostane v zgodovini protivje kneza Bismarcka z Rimsko kurijo. Odkar je Lev XIII. naslednik Pija IX. je razmerje mej Rimom in Berlinom po obliki manj ostro, v stvari pa še vedno, kakor je bilo, nezdruženo. Mej sabo imata sedaj opraviti moža, ki sta oba prespretna, morda enakomočna politika. In v te razmere počila je novica, da se dve državi obračata do Rimskega papeža v čisto posvetni stvari, da se do Leva XIII. obrača knez Bismarck, največji diplomat, v stvari svojega področja!

Znano je, da je knez Bismarck hotel za Nemčijo vzeti otoke Karolinske v južnem morju. Pri tem pa je trdo naletel na španjsko javno mnenje, na španjski ponos. Španjci so Bismarckove naredbe glede na rečeni arhipelj zmatrali za atentat v svojo pravico, v svoje interese. Znano je tudi, kako si je španjska razburjenost duška dajala po večih mestih, zlasti v Madridu. Vojna mej Španijo in Nemčijo visela je le na enem lasu. Toda razumljiva pota Bismarckove politike vojne neso hotela, pač pa so hotela dovesti do dobrega izida te afere. Španija je terjala, da mora Nemčija priznati vrhovnost Španjske za Karoline. A tega nemški kancelar tako gladko dovoliti ni mogel, ker to bi bil slovesen in Bismarcka sramoteč preklic protesta, ki ga je pred desetimi leti Nemčija izjavila proti španjski suvereniteti na Karolinah. Že poprej pa je bil predlagal razsodišče za ta prepri in španjski minister Pidal je odgovoril, da bi to le tedaj potrditi mogel, ako se papež Lev XIII. imenuje za sodnika. Oreh je bil trd, a strl ga je knez Bismarck, oficijalno je predlagal sam, naj se razsodba v resnici prepusti Rinskemu papežu.

Že vnanje okolnosti, v katerih se je porodila

interesantna ta apelacija, dajo opazovalcu ugibati, je-li tukaj res kaj odkritosrčnosti, kaj znamenja, da se povrnejo časi, ko so se z zaupanjem in v ljubezni diplomatje obračali do poglavarja katoliškega? Pogled za kulise te dogodbe pa mora vse iluzije popolnem pregnati tistim, kateri sploh papeštvu želijo stari ugled in staro veljavo. Da Španija, ta eminentno katoliška država, pooblašča papeža za svoje stvari, to more izvirati res iz udanosti do cerkvenega poglavarja, akoravno je morebiti tudi minister Pidal skrivno željo imel; da bi mu Bismarck predloga ne odobril, česar se je lahko nadejal. Toda Bismarck je moral premagati svoje apatije do kurije, — ker potreboval je papežev pomoči. Izbiraje mej vojno in dovolitvijo španjske pravice, moral se je odločiti za poslednjo. A ni mu kazalo Španjcem priznati vrhovnosti brez ovinkov, ki prikrivajo faktum, da se je nazaj morala umakniti nemška politika. Te ovinke dobil je nemški kancelar tako, da je potrdil predlog razsodišča, kakor je ravno prišel Kdor se podvrže tretjemu sodniku pripozna, že naprej njegovo sodbo. Ni Španjska, ni Nemška sedaj še ne vé komu v prid bode sodba. O sramoti, o diplomatskem propadu tedaj ne bode mogoče več govoriti! In to je bil knezu Bismarcku smoter. Za sredstvo se on še nikdar brigal ni, — dober je tudi papež. To vé tudi diplomat Lev XIII. in on se gotovo zaradi časti, ki ga je sedaj doletela in ki jo je odobril, ne bode ni za las premaknil s stališča, na katerem uravnava odnose papeških tradicij z nemško državo. Če je pa vzlic tej posilni ljubeznivosti papež odobril ponudbo za posredovanje ali razsodbo mej Španijo in Nemčijo, hotel je s tem porabiti priliko, da naj se svet spomina zaslug papeštva v tem oziru v preteklosti. Veliko boljšega pomena pa vsa stvar, kakor smo videli, nema!

Zjedenje severne in južne Bolgarije.

Iz Plovdiva, 22. septembra.

[Izv. dop.]

Včeraj dospel je sim bolgarski knez Aleksander I. izdaviš proklamacijo kot knez severne in južne Bolgarije, v kateri poziva Bolgare, da so pripravljeni na žrtve za skupno domovino; a od druge strani pozivlja k miru v deželi in k lepemu

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

X.

Za rana poseti Vojteha Brzobohaty in ga vpraša, kako je spal in kaj se mu je sanjalo. „Prve sanje v novem stanovanju, kakor znano, se gotovo izpolnijo“, pridene.

Resnicoljubni Vojteh prizna, da se mu je sanjalo vso noč o lupežniku, ki ga je do nazega obral in se bojeval z njim v sanjah do ranega jutra.

„Oh, v tem slučaju se ona prislovica gotovo ne uresniči“, smeji se Brzobohaty. „Nedvomno preganjal vas je do sanjarskega kraljevstva lupežnik iz romana, ki sem ga vam posodil za čitalo. Kako vam ugaja ta roman?“

Vojteh ni ščedil s pohvalo.

„Tolažim se jako“, pravi založnik, „da se naši usodki ujemajo. Prelagali bodete vsaj z veseljem in ljubeznijo. Vidite, v takem duhu morajo se

pisati romani. Poskusite lahko pozneje sami, da spišete kaj podobnega. So še ljudje, ki pokladajo na besedico „izviren“ na naslovu knjige nekako važnost. Ali danes imate še prazdnik. Tiskopisi za korekturo niso še dokončani in drugzega nujnega dela tudi nimam. Lahko greste dopoldne po volji v mesto. Dan je za sprehod kakor ustvarjen. Ako bi mi že na vsak način hoteli nekaj koristiti, mogli bi mimogrede oddati to balo papirja na označeno addresso. Nikakor ne — ne bodem vas s tem obteževal —“.

„O prosim, opravim to prav rad.“

„No, ako že hočete: tukaj imate jedno, ta drugo, tretjo, četvrto, tu še dve — pa saj imate že na obeh straneh naklado kakor mezeg.“

„O nikakor, so prav lahke. Nesel bi brez teže še dvakrat toliko.“

„No, še to poslednjo balo. Hodite pa prav varno. Adresati so raztreseni po vseh koncih mesta. Tako! Na svidenje, popoldne, gospod Kudela!“

Vojteh odide v mesto, nesoč pod vsako pazduho po primernem številu zapečatenih bal, obsegajočih najbrže knjige. Od začetka bil mu je ta naklad res znatno breme. Hodečemu po mestu bilo

mu je vedno teže in ko je solnce na najvišjo točko obzorja stopilo, stal je, oddavši poslednjo balo, voljno in lahko kakor ptič.

Ne imajoč dosti denarja za obed, zavije precej v kavarno, kjer so se popoldne zbirali njegovi prijatelji.

Našel je že tam Riho.

„In ti tako za časa tukaj?“ nagovori ga.

„Sem vselej prvi tukaj“, prava Riha, „in ta stvar ima svoje uzroke.“

„Kake?“

„Je lahko vidiš.“

V kratkem prileti Ezop. Z jasnega obraza mu bere Vojteh, da je imela pošljitev k povabni vdovi srečen izid.

„Veni, vidi, vici“, potvrdi Ezop njegovo domeno, toda ne pove podrobnostij, najbrže radi pričujočnosti giblivega nosu z bradavico.

Na to se razprede mej autorom „Mikulaše z Husi“ in avtorom „Pekelnih housli“ ta le pogovor:

„Ali si že čital kritiko Hanuševih pesnij?“ vpraša prvi.

(Dalje prib.)

postopanju nasproti drugim narodnostim (Turkom in Grkom).

Vsprejem bil je sijajen. Šli so mu nasproti očetje mestnega zbora, mej njimi tudi nekaj Turkov, ter mu podnesli kruha in soli po staroslovanskej navadi.

Neki starec je ob tej priliki pozdravil kneza z besedami: Dobro došel kneže! Da bi dal Bog, da Te moji vnuci morejo pozdraviti z naslovom „Car bolgarski!“

V Plovdivu so bili postavljeni na 3 mestih lepi slavoloki z raznimi pomenljivimi staroslovanskimi nadpisi; na pr. „Blažen, ki pride v imenu Gospodovem!“ — Pod tem slavolokom pričakovala je kneza tudi duhovščina, ter ga predvodila v cerkev Sv. Bogorodice, kjer je bila zahvalna molitev.

Ob vseh ulicah bilo je nagomilanega brezbrojnega ljudstva in vojaštva, katero je navdušeno pozdravljalo kneza z: „Urta! da živel!“ — Knez bil je v priprostej vojaški obleki, kakor polkovnik z belo šapko na glavi in jahal na belem konji.

Celo mesto bilo je okrašeno z bolgarskimi zastavami (belo-zeleno-rudeče); nekaj zastav bilo je tudi grških.

Po svršeni molitvi odpotil se je okoli 11. ure predpoludne knez v konak (rezidencijo bivšega generalnega guvernerja), in vsprejemal ondu deputacije celo popoldne in do večera! Mej tem je tudi brzojavil sultanu:

„Došel sem v Plovdiv po želji bolgarskega naroda kot Tvoj verni vazal Aleksander.“

Potem je izdal svoj prvi ukaz, v katerem pripoznava vse naredbe in zakone, ki so uvedeni v prejšnji Iztočni Rumeliji; in poziva zopet k redu. A vlado imenuje sledečo: dr. Stranski, glavni komisar; P. Slavejkov (starejši, bivši minister v Sofiji) kot njegov pomočnik; isto tako je pomočnik Joakim Grujev. — Z drugim ukazom potrdil je vse uradnike (činovnike), ki so zdaj bili v službi Iztočne Rumelije.

V Sofijo sklicano je narodno sebranje, da dá svoje soglasje k ustanovitvi in da votuje potrebne novce. Dotičen ukaz izdan je v Trnovu, prej nego se je knez sim na pot podal; isto tako je tam izdan ukaz za mobiliziranje bolgarske vojske.

Vojni minister knez Kantakuzen v Sofiji je odstopil. Ta je Rus, in vsi Rusi se dosedaj na strani drže. A na njegovo mesto je imenovan stotnik Nikiforov (Bolgar). Ruski diplomatični agent v Sofiji Kojander je odstranjen in na njegovo mesto imenovan od Rusije spomenoti knez Kantakuzen.

V Plovdivu se je zbralo že nad par tisoč prostovoljcev in rezervistov; in koliko jih je že odpotnih z železnice do turške meje proti iztoku in jugu.

Bolgarska vojska se vsak dan pričakuje. S knezom je došlo samo nekoliko stražarjev telesne garde in dva adjutanta. Za jutri 23. septembra je napovedan prihod kneževskih vojsk.

Dobrovoljci se zbirajo z veliko navdušenostjo. Sestavila se je celo legija devojč, v kateri jih je dozdaj okoli 40, in so se zbrale v Plovdivu v predmestju na levem bregu Marice. Oua „amazonka“, ki je sprovedla bivšega guvernerja Krstovića, jaha sedaj po ulicah v Plovdivu okoli, ima kakih 17 let in je oblečena v rudeče krilo s kalpakom na glavi in Krstovićevo sablo prepasano. — To je gotovo redka prika en v današnjem veku.

Dosedaj je šlo vse mirno in v najlepšem redu; ni prevelikega šuma, razen kadar se odpravljajo vojaki in dobrovoljci proti kolodvoru. Odišlo jih dosedaj od tukaj čez 2000 proti iztoku. Glavno sredotočje bo pri Harmanli, kamor pojde tudi knez s svojim spremstvom.

Včeraj rešilo se je v kriločasne vlade, poslali deputacije od 5tih članov v Petrograd; kajti na dotične telegrame; ki so se sprovedli od Carja še ni nobenega značilnega telegrama. Deputacija do danes še ni odšla.

Na meji še ni prišlo do krvoprolitja. Samo jedno selo v Rodrpuh, kjer stanujejo Turki, se je vzdignilo proti vojakom, ki so marširali noter. To selo je oddaljeno 8 ur od Plovdiva.

Turki bodo brž ko ne gledali, da zavzame Balkane; ako jih bolgarska vojska ne prehit.

A mogoče in zeleti je, da se cela stvar diplomatičnim načinom reši, ker drugače bodo se pojavili slučaj, ki se sedaj ne zamorejo še predvideti.

Kakor se pripoveduje, je na Kreti ustanek, in tudi v Tesaliji se giblje. To so znamenja važnih dogodkov! Vest o aneksiji Bosne in Hercegovine je tudi dirnula duhove, tako da je po balkanskem

poluotoku vse razvneto in pripravljeno na vse slučajnosti.

Ravnokar so pribiti po ulicah prikazi (zapovedi), vsled katerih imajo vse direkcije in vsi uradi administrativni in finančni (razen mitnice (Zoll) mej severno in južno Bolgarijo) poslove svoje nadaljevati. Samo obsodbe se ne bodo vršile; za to so vojne sodnije.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. oktobra.

Poslednji čas se je mnogo govorilo, da so dogodki na Balkanu omajali stol **ministra vnanjih zadev**, grofa Kalnoky-ja. Trdilo se je, da bode zopet grof Julij Andrassy poklican za ministra vnanjih zadev. Ta vest je pa vsaj prenačljena, ako ni izmišljena. Pri tej priliki naj omenimo, kako sodi grof Andrassy o naši vnanji politiki. Kakor nek Peštanski list piše, so po Andrassyjevem mnenju vlasti dobro vedele, da se dela na zjedinenje Bolgarije, a tega neso mislile, da se bode to baš sedaj izvršilo. V Kromerizu se o tem ni nič dogovorilo, prej bi utegnil ta dogodek biti v zvezi s shodom v Skierniewicah, kjer se je vzročna politika našega cesarstva spravila na nova pota. Bolgarska kriza se pa utegne še tako zasukati, da bode škodovala naši državi. Mi ne vemo, ali so to res misli Andrassy-jeve, a kar se tiče poslednje izjave, da bi bolgarsko gibanje utegnulo škodovati Avstriji, tu morda sodi bivši minister vnanjih zadev z ozkega madjarskega stališča.

Cerkveni kongres **ogerskih in hrvatskih** Srbov vsprejel je predvčeraj z veliko večino adreso, katero je bil sklenil dotični odsek. Ta adresa izraža lojalnost članov kongresa in vidi v kralji pokrovitelja cerkvene avtonomije. Adresa našteva razne pritožbe, ki se tičejo šole in cerkve ter omenja, da je bil patrijarh Andjelčić nezakonito imenovan patrijarhom ter izraža željo, da bi se narodu pustila svobodna volitev patrijarha. Na to je poprijel vladni komisar besedo in naštel celo vrsto predmetov, o katerih ne pusti vlada, da bi kongres sklepal, mej temi je tudi vprašanje o zakonitosti imenovanja patrijarha, in izrekel nado, da bode kongres zlošno in zmerno delal za blagor srbske cerkve.

V Bistriji 2. oktobra.

V ruskem časopisju vlada o **vzhodnjem rumelijskem** ustanku dvojno mnenje. Liberalni listi odobravajo združenje Bolgarov in hvalijo kneza bolgarskega, da je tako spretno izvel združenje. Konservativni pa sicer neso proti združenju, a napadajo kneza Aleksandra, da je brez vednosti Rusije se proglasil knezom bolgarskim. Tem pripadajo pred vsem Katkova „Moskovskija Vjedomosti“. „Sovremennija Izvestija“ so pa odločno za status quo in kličejo, da od sedaj naprej se ne bode žrtvovalo niti kapljice ruske krvi, niti eden rubelj za Bolgare, pametnejše misli ta list, bilo bi sprijazniti se s Turčijo. K sreči zastopa tako mnenje le neznatno število ruskih listov, velika večina pa odločno brani kneza bolgarskega in Bolgare. Sedaj, ko se vsi časopisi bavijo z zjedinenjem Bolgarov, ne bode morda odveč, ako povemo, kako je sodil o razdelitvi Bolgarske pokojni Gordon „Times“ objavile so neko spomenico o Sanstfanskej in Berolinskej pogodbi, katero je Gordon spisal v marci 1880. leta. pa se tedaj ni bila objavila. V tej spomenici se čita mej drugim sledeče: „Z razdelitvijo Bolgarije podaljšali smo onemoglost Turčije, ne da bi jo bili kaj zboljšali. Popravili smo veliko zmoto Rusije z ruskega stališča, ustvaritev velike Bolgarske. Sklenili smo, da naj turške čete zasedejo Balkan mej sovražno Bolgarsko na severu in sovražno Rumelijo na jugu. To naj le premislijo vojaki in drugi pametni možje. Vrnili smo Rusiji njeno ulogo kot zaščitnico teh dežel, katere se je bila odrekla v pogodbi Sanstfanski. Zaprčili smo, da se želje Bolgarov neso izpolnile in tako ti deželi pustili v nemirnem stanju. Prisilili smo jih, da se bodo bolj zanašale na Rusijo, kakor na nas, in zgubili njih simpatije. In zakaj? Niti dvojbe ni, da se bosta ti dve deželi prej ali slej zjedini. Ako sta se Moldava in Valahija posmehovali Pariškemu kongresu in se zjedini, ko je ta zboroval, bosta se mari Bolgarija in Rumelija premisljati zjediniti se, ker Evropa tega ne želi? Zategadelj je zjedinenje teh dveh dežel gotovo, le to je obžalovati, da bode to zjedinenje dalo priložnost Rusiji, katero treba, namreč, da bode zopet posredovala. Če tudi bode Rusija še obžalovala, kakor jaz mislim, to zjedinenje, vendar bodo Bolgari vedno obračali svoje poglede v Rusijo, dokler se ne zjedini.“

Srbi se nadejajo, da bodo vlasti sklenile, da se povekša Srbija, ko bi priznala zjedinenje Bolgarov. Ko pa ne bi vlasti tega ukrenile, bode pa Srbija začela vojno, njene čete bodo zasele Staro Srbijo. Vsak prevoz oseb in blaga na progi Belgrad-Niš je ustavljen. Vsi vlaki prevažajo samo vojake, živež in strelivo. Včeraj se je sešla skupščina, danes se pa slovesno otvori s prestolnim govorom.

Grški preté z vojno. Grški poverjenik v Parizu izjavil je baje proti nekemu časnikarju, da se bode uprl ves orijent, ako vlasti priznajo zjedi-

nenje Bolgarov. Knez Aleksander mora zopet postati knez bolgarski in Gavril-paša guverner, če ne, mora začeti Grška boj. Ako se Bolgarska povekša, mora Grška tudi kaj dobiti, brez ozira na to, da se takoj začne ustaja na Kreti in v Makedoniji. — Do sedaj so Grki imeli silen vpliv v Vzhodnji Rumeliji, četudi je velika večina prebivalstva bolgarska. Pri vsakej priložnosti so tlačili Bolgare in pri tem so jim pomagali Turki. V Atenah so bili trdno preverjeni, da po razpadu Turčije pripade njim poleg Makedonije tudi Vzhodnja Rumelija. Iz tega je jasno, zakaj Grke tako bode v oči zjedinenje Bolgarov. — Zbornica se snide 17. t. m., da dovoli potrebne kredite. Čete se pošiljajo na mejo. Vlada nakupuje konje.

V poslednjih bojih v **Albaniji** imeli so Turki več sto mrtvih in ranjenih, pa tudi Albanci imajo mnogo izgub. Boji v Albaniji se nadaljujejo. Narod hoče pregnati turško posadko iz Prištine.

Kakor „Novoje Vremja“ trdi, je novo **turško** ministerstvo sovražno Angležem, ki skušajo Turčiji škodovati in sebi koristiti pod krinko prijaznosti. Novo ministerstvo je neki prijazno Rusiji, Avstriji in Nemčiji.

Dopisi.

Iz Rateč na Gorenjskem 30. septembra.

[Izv. dop.] Velika povodenj nastala je pri nas 27. t. m., naraščala je vedno bolj in trajala brez prenehanja do 29. t. m. Ljudje prestali so veliko strahu in velik bil je jok in stok. Voda pridrla je tolika v vas, da bi bilo kmalu vse pokončano in da so ubogi ljudje komaj sebe in živino rešili. Živino spravljali so nekateri na gore, kjer je bilo prazno, nekateri pa živine še od hiše odpeljati ni mogel. Vendar po hlevih ni nobena živina poginila, o živini, kar jo je bilo po pašnikih, se pa ne ve, koliko jo je ugonobljeno. Polja so zasuta, da škode še ceniti ne moremo. Gotovo jo bode več tisoč. V Ratečah je 114 stevalk, a vsaka je občutila grozo in strah in vsaka ima škodo. Še pokopališče bi nam bila kmalu voda odnesla. Podrla je že nekoliko ozidja in odnesla lesen križ. Po nekaterih krajih je voda tako razdrila, da je grdo gledati, narejeni so jarki po več metrov široki in po 2 metra globoki.

Iz Pontabla 29. sept. [Izv. dop.] Morda se ne bode čudili, ako dobite dopis iz kraja, o kojem se morda v Vašem cenjenem listu še ni pisalo. Pa kaj bi tudi, pri nas se le redkokdaj kaj zgodi, zadnjič pa se je še preveč.

Kakor povsod, imeli smo tudi mi te dni jako deževno vreme. Od 23. t. m. je neprestano lilo. Hudourniki in drugi potoki narasli so zelo in reka Bela (nemško Fellach) je s pomočjo teh pritokov naredila škodo, katero bodo ljudje dolgo čutili, kajti vsi poljski pridelki so pokončani. Slišal sem od starih ljudij, da je zadujkrat leta 1852. bilo jednako.

26 t. m. pretila je nevarnost že železni cesti in z največjo paznostjo odšel je brzovlak — poln tujcev, prišedših iz laške dežele — iz Pontabla, toda zalibože ne dalje kot do mostu pri Lužicah. Ondu ustavil ga je čuvaj in ni dovolil voziti čez most, katerega steber je močno poškodovan. Vlak vrnil se je nazaj v Pontabel.

Železna cesta je na več krajih podrt, kakor v „Vogelbahu“ pri Pontablu, v Lipalji vasi in Ukvi, kjer je celo kolodvor v nevarnosti. Drugih mostov glavne ceste Trebiž-Pontabel odnesla je voda veliko, kakor v Naborjetu dva, pri sv. Katarini, v Lužicah in v Lipalji vasi po jednega. Nadalje je voda odnesla veliko lesa ob vodah ležečim žagam, cele smereke in drugo drevje plavalo je po vodi. Opazil sem tudi plavati jedno zibel in jasli, mogoče tedaj, da je tudi kako hišo odneslo.

Veliko huje godilo se je v laški deželi. De-reča reka Bela odtrgala je v Pontebi del glavne ceste Videm 30 metrov na dolgo — izpodjedla onostran ceste ležeči hrib. Tudi mala cerkev stoječa na tem hribu, stara več kot 400 let, pogreznila se je v vodo, njeno opravo razen zvonov rešili so še v pravem času. Dalje naprej proti „Pietra tagliata“ četrte ure od Pontabla odtrgala je voda glavno cesto nad 500 metrov na dolgo in železna cesta, krasno zidanje — je v nevarnosti. V Dogni in Chuiso-forte zasuta je železnica in vse polje — katerega pridelkov še neso spravili ljudje, zasuto je s kame-njem — tako da se ne vidi drugega kot brebir (prod).

Ljudje vsi zbegani začeli so se izseljevati, nosili hišno orodje na prosto in spravili že živino v zavetje.

Brzojavne zveze so na obeh straneh pretrgane

in vsi tujci, zaradi te nesreče tako rekoč zaprti, v Pontablu čakajo v največjem obupu odrešenja.

Kdaj bodo zopet odprli železno cesto do Trebiža, se ne ve — pred 3 ali 4 dnevi gotovo ne — kajti popravka je jako veliko — delavcev pa manjka.

Danes se je nebo nekoliko zvedrilo — po bližnjih hribih leži sneg. K. Tomšič.

Tiskovna pravda „Slovenskega Naroda“.

(Izpred porotnega sodišča.)

V Ljubljani, 23. septembra.

Tretji dan.

(Konec.)

Za dr. Suppanom govoril je zatoženca zastopnik gosp. dr. Hrašovec tako:

Visokoslavna sodnija! Čestiti gospodje porotniki!

Nekako razsrjen je koncem včerajšnje obravnave gospoda tožnika zastopnik mene posvaril, češ, naj nikar ne razžalim gospoda Jonka, da nemam nobene pravice jemati ali prikrajšati mu, kar je njemu in vsakemu najdražje, namreč njegovo čast in poštenje.

Gospodje porotniki! Koj iz začetka moram poudarjati, da bom jaz govoril, kakor mi velevala moja vest in me veže dolžnost, — ne bom se ustrašil gospoda tožnika; — tudi mu ne morem pomagati, če se ga bo kaj hudo prijel marsikatera beseda.

Z gnjusom in pravično nejevoljo naudajam me misel, da moram še jedenkrat ponavljati vsa nečastna in nesramna dejanja, o katerih ste slišali malo ne cele tri dni. Obetam Vam, da bom kolikor mogoče kratek, da bodem govoril jasno in stvarno.

Ako boste odgovarjali in se posvetovali o stavljenih Vam vprašanjih, je treba da pomislite in si v spomin kličete vse dokaze, ki so bili dognani od naše strani. Gospodje, vprašani ste, je li go pod Železnikar razžalil tožnika z znanim dopisom, prav za prav s temi stavki, kateri so zapopadeni v zatožbi? Gotovo je, da more biti le tak človek razžaljen, ki se tako vede, da ga more svet častiti in spoštovati, ne pa tak človek, ki s svojimi dejanji očitno pokaže, da ne mara veliko za čast, in da mu je lastna korist več vredna kakor čast.

Vi mi boste gotovo pritrdili, ako rečem, da človek, ki se je nesramno, nečastno vedel, tudi ne more biti razžaljen, če se mu le to v obraz pove in se le to pred svetom razglasa in raznaša, kar je resnica. Resnica, gospodje, je znirom lepa in zlata, — smešno bi bilo, ko bi hotel kdo trditi, da mora biti človek obsojen v zapor in ob premoženje spravljeno le zato, ker je govoril resnico.

O tem, kar sem govoril do sedaj, ne more pаметen človek dvomiti.

Vprašanje je dalje, je li gospod Železnikar dokazal, da je vse to, kar trdi v svojem dopisu, resnica. Jaz, gospodje, sem do dobrega prepričan, da je vse le gola resnica in mislim, da ste si tudi Vi pridobili popolno trdno prepričanje, da ta dopis ne laže.

Jaz se ne morem prečuditi, čemu sedi prav za prav gospod Železnikar na zatožni klopi?

On je vsega spoštovanja vreden mož, čistega značaja, kateri se nikomur ni storil nič hudega, katerega dolžnost je, da kot urednik vse, kar se zgodi po svetu in posebno v naši ožji domovini, v svojem časniku objavi, da pri vsaki priliki polivali, kar je hvale, in ostro graja, kar je graje vredno. Gospodje, Vi ste slišali, da je gosp. Železnikar imel dopis tri tedne v svoji miznici, da ga ni hotel objaviti, predno se ni prepričal, je li opravičen ali ne, pa da je dobival pismo za pismom, naj ga vendar jedenkrat ponatisne.

Se le potem je to storil; pa kljub temu je prvotni dopis še prikrajšal in premenil, ker je bil veliko ostrejši, kakor ta, ki ga je on dal natisniti.

Gospod Železnikar je storil po tem takem svojo dolžnost — on je storil to, kar bi bil vsak drug storil na njegovem mestu in on bi moral biti kaznovan? To se meni zdi preveč čudno in mi ne gre nikakor v glavo.

A preidimo k stvari.

Rudečica bi občila vsacega drugega človeka, ako mu ljudje očitajo v njegovi navzočnosti tako nesramno in brezvestno delovanje, kakor smo to slišali te dni.

Gospoda Jonka navaden odgovor na vse izpovedbe vseh naših prič je bil le ta „to ni res“. — Gospodje, vsak lahko reče „to ni res“, a jaz mislim, da moramo več verjeti pod prisego govorenim besedam zaslišanih prič in da tudi ni najmanjšega uzroka, zakaj da ne bi priče govorile po pravici.

Poglejmo, gospodje, naše in njegove priče. — Mej našimi nabajajo se vsega spoštovanja vredna gospoda duhovnika, dalje neodvisni, premožni in poštenu tržani, o katerih sem prepričan, da niti jedna besedica njih izpovedi ni izmišljena, temveč da je vse le gola resnica. Kdo so pa njegove priče? Največ so njegovi dolžniki, jeden mu je dolžan okoli 300 gld., drugi 400 gld., tretji okoli 1400 gld. itd.

Koliko se sme dati vere njegovim pričam, o tem pozneje.

Mimogredé pa vendar omenim, da je gospoda Jonka lastna priča, prva, ki je bila nastopila, Anton

Kravanja, odgovoril na gospoda predsednika vprašanje, je li on bral dotični dopis in kako se mu je dopal, pomenljive besede: „dobro je bil zložen“.

Cezare Ostan, veleposestnik, kupčevalec in občinski odbornik, je ravno tako odgovoril na vprašanje gospoda predsednika: zasluži li g. Jonko take pridevke in je li prav, da se mu v časniku na tak način očita brezsrčnost in brezvestnost, — „saj so slišali, kaj je delal“, — tudi njemu se je zdel dopis popolnem opravičen.

Na take priče, ki razmere poznajo, ki so videli in slišale, kar je g. Jonko storil in govoril, je treba ozirati se, — tem pričam, ki nimajo pričakovati dobička, če bi govorile neresnico, ki so nezavisni in poštenu možje, smete gotovo tudi Vi, gospodje porotniki, več verjeti, kakor pa gospodu Jonku.

Nekateri dogodki bili so tako popolnem do kazani, da si mož ni upal več tajiti jih, a da bi se vsaj nekoliko opravičil, si je izmislil drug izgovor, namreč, da če se je to ali ono zgodilo, on tega ni ukazal storiti, da je njegova žena ali družina storila to brez njegove vednosti in njegovega dovoljenja.

Gotovo se še spominjate, kako predrzno je gospod Jonko trdil, da neso bile občinske plošče z njegovo vednostjo uzidane v njegov vrtni zid, da ni on cevi iz občinskega vodotoka napeljal na svoj vrt, — da on ne vé, kdo je to storil in da mu je celo morda nasprotnik cevi napeljal, da bi mogel g. Jonka lože obdolžiti, češ, naš župan je občinsko vodo brez dovoljenja napeljal na svoj vrt.

Mož je sicer govoril pod prisego; verjame mu naj, kdor hoče, jaz ne, in mislim, da tudi Vi ne, gospodje porotniki!

Zagovornik preide k posamičnim stavkom imenovanega dopisa in dokazuje na drobno resnico vsacega stavka, vsake besede, opiraje se na potrjene dogodke, ki opravičijo popolnem matolcevanja in očitanja, ki so zapopadena v taistih, — in konča svoj govor tako-le:

Po tem takem je dokazano, da je g. Jonko grdo, neusmiljeno ravnal s svojo žlahto, in družino — da je preganjal sirote in udove, da je nekrčansko odiral svojega bližnjega, da ga je le licemerstvo in hinavstvo napotilo, cerkvam časih darovati obloko ali plašče, ker prava pobožnost se nikakor ne ujema s takim vedenjem, kakeršno ste opazovali pri g. Jonku — dokazano je dalje, da je tožnik svojo župansko oblast v lastni prid zlorabil, da je v občini obnašal se ne kot župan, temveč kot samosilnik, da je preganjal te, ki so se mu protistavljali, da ni spoštoval sklepov občinskega odbora, da si je prilastil občinskega premoženja na nepošten, nepostaven način.

Vi ste slišali, da je ravno g. Jonko grdo in obrekovalno govoril o drugih ljudeh, in da je bil tako trdosrčen, da je prišel po krave na dom umrlega dolžnika, ko so se drugi pripravljali, da bi mrtveca spremili na mirovdor.

Gospodje, veliko reči bi se dalo še dokazati, sto in sto prič bi bili še lahko pripeljali, toda čemu? Dovolj ste slišali o g. Jonku in gotovo ste si že napravili zdavnej sodbo o tem človeku. Jaz se nesem pečal z malenkostmi, le z bolj pomenljivimi, važnejšimi dogodki.

Skoraj nepotrebno se mi zdi, da bi govoril o tej izjavi, ki si jo je dal tožnik napraviti in podpisati od mnogih odbornikov, županijskega urada, okrajnega glavarstva itd.

Obžalujem le, da ni mogel v celem Bolškem okraju dobiti več podpisov.

Kako se taka sprčila delajo je le predobro znano in na zadnje, ko bi bili tudi vsi, ki so pod pisali imenovano izjavo, prepričani, da je tožnik pošten, priden in dober človek, kaj to dokaže? Mo goče, da veliko. Ljudij njega kot poštenjaka pozna; veliko več drugih pa pozna tožnika kot neusmiljenega in nepoštenega človeka.

Recimo, da je le deseti del tega, kar smo slišali, resnica — vprašam Vas, gospodje porotniki, ali se ne sme takemu človeku reči, da je brestiden, brezvesten in breznačajen? in sme biti kaznovan ta, ki vse to svetu razkriva? Vsak izmed nas bi je gotovo že sam pri sebi vzkliknil „fuj, g. Jonko, sram Vas bodi! — tako se ne véde mož, ki zahteva, da ga spoštuje svet“.

Ne bom Vas dalje nadlegoval — jaz mislim, da mi boste dali prav, če trdim, da je bil g. Jonko brezsrčen in brezvesten oblastnik in da je dopisatelj pravo zadel, ako Boga prosi, da bi ljudstvo rešil tega moža, ki že 27 let tlači ljudstvo.

Poglejte še jedenkrat poštene obraze navzočih prič, ti ljudje ne morejo lagati, ti so nam gotovo povedali resnico.

Prosim Vas torej, potrdite obe vprašanji, ki sta Vam stavljeni o tem, je li g. Železnikar dokazal resnico tega, kar je pisal.

Priča gospod Štrukelj nam je pravil, da so Trentarji krotko ljudstvo in da ne govorijo o gosp. Jonku drugače, kakor „večni sodnik bo sodil.“ Tudi jaz sem prepričan, da ga bo sodil večni sodnik.

Vi pa, gospodje porotniki, izrečite danes kot posvetni sodniki, da ne morete tožniku vrniti časti, ki jo je sam zapravljal — pokažite, da Vam postava ni „testo, ki se da raztegniti“, kakor človek hoče, da mora tudi mogočen spoštovati postavo in

da ne sme z nogama teptati pravice bližnjih in podložnikov.

Sodite, gospodje, pa sodite pravično!

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je za Tirolce po povodnji poškodovane 15.000 gld. — Za po povodnji poškodovane v Šmohorji na Koroškem pa je cesar 1000 gld. podaril.

— (Presvetlega cesarja imendan) praznovale se bode slovesno v nedeljo v 4. dan t. m. dopoldne ob 10. uri v stolni cerkvi. Knežskof dr. Misija služil bode mašo, katere se udeležijo vsa civilna in vojaška oblastva in vsi dostojanstveniki.

— (Osobne vesti.) Gosp. dr. Fr. Lampe imenovan je profesorjem dogmatike v tukajšnjem knezoškof. semenišči in prevzame ob jednem vodstvo v Marjanišči. — Gosp. dr. Josip Šac, mestni župnik v Slovenjem Gradci, prezentovan je za nadžupnijo v Šmartinu pri Slov. Gradci. — Na Ptujski gori bode prihodnjo nedeljo gosp. Fr. Perger pel zlato mašo.

— (Priznanje) izrekla je deželna vlada g. Josipu Deklevi v Postojini za zaslužno delovanje za zasajenje Krasa.

— („Glasbena matica“) Pod predsedstvom g. Ravnika se je včeraj novi odbor sestavil: Predsednika namestnik: Fran Drenik; tajnik: Juvane Ivan; tajnika namestnik: Paternoster Josip. Artistični odsek: V. Valenta, prvomestnik, odborniki: pl. Janušovski, Burgarell, Majer, Razinger, Paternoster, Svetek. Šolski odsek: Ravnihar Fran, prvomestnik, odborniki: Drenik, dr. Bleiweis, Burgarell, Zagar, Svetek. — V občnem zboru jednoglasno voljeni blagajnik g. F. Stegnar prevzel je tudi arhiv. Mesto g. Čelešnika, ki mandata ni prevzel, poklical se je g. Josip Paternoster. Gosp. Razinger prevzel je nekaj ur pouka v petji. V glasbeni šoli bodo torej poučevali gg: Sohor, pl. Janušovski, Majer in Razinger. — Pri seji navzočen bil je tudi g. Förster, da je poročal o šoli za klavir, katero izdeluje za „Glasbena matica“. Tekom tega leta pride prvi del te prepotrebne „šole“ na svetlo. Največega priznanja zasluži gosp. Förster, da je svoje v prvi vrsti poklicano pero zastavil v sestavo slovenskega glasbenega navoda. — Vsled sedanje sestave odbora pozivljajo se vsi oni, ki v zadevah, tikajočih se artističnega oddelka dopisujejo, da naj naslavlajo svoje dopise na g. V. Valenta, prvomestnika dotičnega oddelka. — V šolskih zadevah obračati se je ustno ali pismeno do prvomestnika gosp. Ravnika. — Zalogo društvenih izdaj, prodajo muzikalij in vse denarne zageve oskrbuje, kakor dosle g. S. Stegnar.

(Gimnazija v Pazinu.) Povedali smo bili, da je ministerstvo zaukazalo, da se začetkom šolskega leta 1885/86 otvori v Pazinu hrvatska paralelka. Vsled nasprotstva v Trstu in v Poreči zavlekla se je stvar in letos bode samo nekoliko ur na teden več določenih za pouk hrvaščine. Drugo leto pa menda ne bode nobenega zadržka za hrvatsko paralelko. Letos bilo je za hrvatsko paralelko 30 učencev pripravljenih.

— (Deputacija pismonoscev.) Preteklo soboto prišli so na Dunaj odposlanci pismonoscev iz vseh večjih mest v Avstriji ter z deputacijo Dunaisko obiskovali odlične poslance, proseč je, da bi podpirali peticijo za zboljšanje plač. Poslanec Roser bodo peticijo državnemu zboru predložil.

— (Preselitev.) Gosp. J. C. Juvanečič preselil se je s svojo vinsko trgovino iz Kolizeja v Šiško, v nekdanjo Guzi-jevo hišo.

— (Nova brzojavna postaja) z omejeno dnevno službo in združena s pošto odprla se je včeraj v Opatiji (Abbazia) v Istri.

— (Pred porotnim sodiščem v Rudolfovem) bila sta pretekli mesec po tridnevnej obravnavi Anton Jaklič (oče) na 15 mesecev, njegov sin pa na 14 mesecev ječe obsojena.

— (Pivške jame.) Preiskovanje in prirejevanje Pivških jam je za letos končano. Gospod Fr. Kraus, ki delo nadzira, odšel je iz Postojine na Dunaj. Poprej je dal še narejena pota in mostove utrditi in orodje shraniti v Postojino. Letos delalo se je od 26. julija do 25. avgusta. Zelo so delavcem nagajale letošnje povodnji in ni se storilo toliko, kolikor se je pričakovalo. Na novo se je odkril le jeden prostor, tudi se ni posrečilo, na sprednjem konci Pivke ukrotiti vodo in vožnji po njej za vse slučaje pomagati iz nevarnosti. Kar je po-

glavitno, voditelji in delavci so si letos pridobili mnoge izkušnje, ki bodo delo drugo leto jako pospešile. Dosedaj bilo je le kaj malega znano o fizikalnih razmerah podzemeljskih rek na Krasu.

— (Iz Vurberga) se „Slov. Gospodarju“ piše: „V nedeljo 27. sept. blizu najdaljše ure dopoldne se je privarila od Ptujске gore proti nam grozovita megla in ž njo burja, kakor nje tukaj ne pomnimo. V Karčevini je vrtnec strehe odnašal in drevesa s koreninami pipal. Živino na paši in pastirje je vzdigovalo in prenašalo. Dve ženski sta omedleli v gorici, kjer ju je burja zasačila. Jedno gospodinjico, ki je po vôle na pašo šla, je vzdignilo in daleč neslo, vôle je pa sukalo ko suho listje. Jako hudo je bilo tudi v Grajeni, kjer je opeko na strehah potrla in dimnike porušila. Vse to je trajalo le 5 minut. Bog has varuj hudega vremena!“

— (Na imendan Nj. Veličastva Fran Josipa I.) dne 4. oktobra t. l. imelo bode delavsko bralno društvo v Idriji zjutraj ob pol 9. uri sv. mašo s sodelovanjem društvenih pevcev (A. Nedved „Slavo Stvarniku“); zvečer zabavo z godbo, petjem in srečkanjem v gostilni g. J. Kogejca. Začetek ob pol 8 uri. Ustopnina 10 kr. za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen za napravo društvenega harmonijo, se radodarnosti ne stavijo meje. Vse prijatelje društva vabi k obilni udeležbi najuludnejše odbor.

— („Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“) priredi veliko slovesnost v nedeljo 4. oktobra t. l. v Renčah v slavljenje najvišjega imendana Njegovega Veličastva presvetlega cesarja Frana Jožefa I. V nedeljo 4. oktobra ob 1 uri popoldne zberejo se gg. Goriški društveniki v društvenih prostorih ter se odpeljejo v najetih vozovih v Renče. — V Volčji Dragi pridružijo se jim ob 2. uri društveniki in slavitelji najvišjega imendana iz sosednjih krajev, da bodo nadaljevali skupno pot proti Renčam. — Pri uhodu v Renče pozdravijo „Slovensko bralno in podporno društvo“ ondašnje slavno starešinstvo, občinstvo in društveniki Renškega poverjeniškega okraja. — Na to bo okoli 2¹/₂ uri v domači župnijski cerkvi popoldanska služba božja z blagoslovom in zahvalno pesnijo. — Po blagoslovu bo za pevce kratka poskušnja. — Mej tem odidejo slavitelji najvišjega imendana na vrt (ako bo vreme ugodno) ali pa v veliko dvorano, katero oboje je vzvišeni gosp. Fran grof Strassoldo, župan v Renčah, velikodušno prepustil v ta namen. — V navedenih prostorih vršila se bo slavnostna beseda po tem le v sporedu: 1. „Naprej“, godba. 2. „Pozdrav“. 3. „Kantata“ Hribarjeva, poje zbor. 4. „Flora-Mazurka“, godba. 5. „Jadransko morje“, godba. 6. „Nemških src, valček“, godba. 7. „Jaz sem Slovan“, poje zbor. 8. „Jadransko morje“, godba. 9. „Domovina, mili kraj“, poje zbor. 10. „Ideale, kvadrila“, godba. 11. „U boj“, poje zbor. 12. „Brzo-polka“, godba. Pri veselici bode sviral veteranska godba. Pri petji bodo sodelovali razni pevski zbori. Goriški gg. društveniki, ki žele udeležiti se te slovesnosti, naj naznani to svojemu poverjeniku ali pa društvenemu čuvaju. Vsak deležnik plača za vožnjo naprej in nazaj 60 kr. Gospodje društveniki naj blagovole priti v društvene prostore o pravem času. Društveniki in rodoljubi iz drugih krajev naj blagovole priti pod vodstvom svojih poverjenikov in počakati Goriške tovariše v Volčji Dragi. Vabljeni so, ne le društveniki, ampak tudi prijatelji društva in drugi rojaki, ki hočejo z društveniki vred slaviti imendan Nj. Veličastva. Slovesnost bode pri vsakem vremenu. Ustopnina v vrt ali dvorano 10 kr. Odbor.

— (Razpisano) je mesto začasnega davkarskega pristava pri davkarijah na Kranjskem. Prošnje do 20. novembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 2. oktobra. „Wiener-Zeitung“ objavlja cesarjevo ročno pismo, s katerim se delegacije sklicujejo v 22. dan oktobra na Dunaj.

Peterburg 2. oktobra. Vest, da hoče Rusija predlagati, da se bolgarski knez Aleksander nadomesti z danskim princem Valdemarjem, je izmišljena.

Carigrad 2. oktobra. Rumunski poslanik zanikaval je turški vladi, da bi bila Rumunska sporazumljena z Grško in Srbijo.

Pariz 1. oktobra. V ministerskem sovetu potrdil je Freycinet, da so vse vlasti vsprejele predlog, da bode posvetovanja v Carigradu. Kakor piše

„Temps“, zakasnila so se posvetovanja, ker sporazumljenje mej tremi severnimi državami še ni popolno. Rusija bi zjedinenje Bolgarije vsprejela, Nemčija baje tudi ne ugovarja. Velike težave dela vprašanje glede kompenzacije za Srbsko in Grško.

Niš 1. oktobra. Po cerkvenem opraviu bila prva seja skupščine, ki je polnoštevilna. Predsednik je Kujundžić, podpredsednik Glišić. Jutri otvori se skupščina s prestolnim govorom.

Rim 1. oktobra. Včeraj v provinciji Palermo 207 ljudi za kolero zbolelo, 75 umrlo, v mestu samem 165 ljudi zbolelo, 72 umrlo. V Ferrari 11 zbolelo, 3 umrli, v Massi 4 zboleli, 1 umrl; v Parmi 6 zbolelo, 3 umrli, v Rovigu 1 zbolel.

Zahvala.

Podpisani odbor novo osnovanega „Bralnega društva“ v Dolu izreka vrlému pevskému društvu „Slavcu“, koje se tudi penečih valov dečice Save ni ustrašilo, temveč sodelovalo pri odpreti s svojim izbornim petjem pod vodstvom pevovodje g. Sr. Stegnarja ter s tem širilo narodno zavest mej prostim narodom, kakor tudi zastopniku „Bralnega društva“ v Borovnici g. Žitniku, svojo najsrčnejšo zahvalo o. Bog živi miléga „Slavca“ na mnogaja ljeta! V Dolu, dne 28. septembra 1885.

Odbor.

Tuji:

1. oktobra.

Pri Slov.: Schindler z Dunaja. — Berjuti iz Trsta. — Mašić iz Zagreba. — Breisach z Dunaja. — Forster iz Kočevja. — Arch iz Trsta.

Pri Italij.: Koch z Dunaja. — Geim iz Trsta. — Dobrin, Strudel iz Gorice. — Beer iz Celovca. — Refner iz Karlova. — pl. Striegel iz Ljubljane.

Pri avstrijskem cesarji: Grof Thomas iz Gorice.

Umrli so v Ljubljani:

30. septembra: Janez Čizman, sobni slikar, 38 let, Krakovski nasip št. 14, za jetiko. — Marija Dimnik, delavka, 55 let, Poljske ulice št. 11, za jetiko.

1. oktobra: Ferdo Kastner, zasebnik, 67 let, Rožne ulice št. 13, za starostjo.

V deželni bolnici:

29. septembra: Luka Justin, gostač, 60 let, za vodenico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
1. okt.	7. zjutraj	739-14 mm.	4-0° C	brezv.	megla	24-00 mm.
	2. pop.	737-04 mm.	18-2° C	sl. zjz.	jas.	
	9. zvečer	735-66 mm.	13-6° C	brezv.	obl. dežja.	

Srednja temperatura 11-9°, za 16° pod normalom.

Dunajska borza

dne 2. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 75	kr.
Srebrna renta	82 „ 40	„
Zlata renta	109 „ 40	„
5% marcna renta	99 „ 06	„
Akcije narodne banke	858 „	„
Kreditne akcije	280 „ 07	„
London	125 „ 90	„
Srebro	— „	„
Napol.	10 „ 01	„
C kr. cekini	5 „ 97	„
Nemške marke	61 „ 90	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 127	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 169	50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „	„
Ogrska zlata renta 4%	97 „ 45	„
„ papirna renta 5%	90 „ 35	„
5% štajerske zemljiše odvez obilg	104 „	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 115	50 „
Zemlj. obilg avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ 75	„
Prior. obilg Elizabetine zapad. železnice	115 „ 60	„
Prior. obilg Ferdinandove sev. železnice	106 „	„
Kreditne srečke	100 gld. 175	25 „
Rudolfove srečke	10 „	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 98	„
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	184 „ 40	„

Zahvala.

Za brezštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja o boleznih in o smrti nepozabljive naše soproge, oziroma matere, hčere, sestre in svakinje,

TEREZIJE MEKINDA, rojene PRUDIČ,

kakor tudi za mnogobrojni spreved k poslednjemu počitku, izrekamo najglobljejo zahvalo vsem častitim udeležencem, osobito prečastitej duhovščini in č. gg. pevcem.

V Cerknici, dne 30. septembra 1885.

(577)

Ostali žalujoči.

Poštni in telegrafični opravnik

z jako dobrimi spričevali išče službe. — Kje? pove iz prijaznosti upravištvo „Slovenskega Naroda“. (566—3)

Št. 15.188.

(552—3)

Razglas.

Mestni magistrat naznanja, da bodo proračuni za 1886. leto

1. o mestnej blagajnici,
2. o ustanovnih zakladah,
3. o zakladi meščanske bolnice in
4. o mestnej ubožnej zakladi v zmislu §. 65 prov. obč. reda za Ljubljansko mesto od 22. septembra do 6. oktobra letos v magistratnem eksperimentu izpoloženi za javno pregledovanje in da lahko vsak svoje opazke v njih vsprejeti dá v zapisnik.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 21. septembra 1885.

Št. 15.932.

(568—2)

Razglas.

V zmislu §. 6 postave z dne 23. maja 1873 (drž. zak. št. 121) se javno naznanja, da bo prvotni imenik porotnikov za 1886. leto od 1. do 8. oktobra t. l. v magistratnem eksperimentu izpolnjen, da ga vsakdo lahko pregleda in v tem času poda svoje ugovore ali pismo ali pa na zapisnik.

Po §. 4 imenovane postave so porotniškega posla oproščeni:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsekdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki neso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelniki in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski učelniki za-nje potrdi, da jih ni mogoče utrpjeti, za sledeče leto;
5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot predaji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po priliki. —

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 27. dan septembra 1885.

Župan: Grasselli.

Št. 13.008.

(571—1)

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija Mariborska na levem bregu Drave naznanja, da so Jože Batsch dne 21. junija 1870, Ivana Batsch dne 17. novembra 1871, Cecilija Batsch dne 8. junija 1874, Marija Ana Batsch dne 14. maja 1878 in Roman Batsch dne 20. maja 1885 brez poslednje volje umrli in da so tukaj depozitirano premoženje zapustili.

Jedinemu postavnemu dediču Juriju Batsch, alias Pač, rojenemu 1848. leta, kateri je neznanega bivališča, se torej zaukaže, da ima v teku jednega leta od spodaj zapisanega dneva začenši svoje stanovišče tej sodnji naznaniti, sicer bi se gori navedene zapuščine z g. dr. Orosel-om v Mariboru, kot njemu postavljenim kuratorjem, razpravljale.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru

na l. br. Dr., 16. septembra 1885.

Uradni vodja:
R. Jesernik.

Dva dobra

mizarska pomočnika

vsprejmeta takoj v delo

Brata Zupan, izdelovatelja orgelj, v Kamnigoric na Gorenjskem. (575—1)

Hiša z vrtom

in lepim razgledom se v Savskem predmestju v Kranji iz proste roke cenó prodá. (576—1)

Natančneje pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Gotovi zaslužek!

Brez kapitala in rizike

more si vsakdo s prodajo avstro-ogerskih državnih in premijskih srečk proti plačilu na obroke po post. čl. XXXI. z leta 1883

vsak mesec 100—300 gold. zaslužiti.

Ponudbe, v katerih se mora povedati, s čim se je dotičnik do sedaj pečal, na (526—5)

INTERNAT. ANNONCEN-EXPEDITION LEOPOLD LANG
Budimpešta. Dorotheagasse 9.